

§ 141

Kilpisjärven yleiskaava; 2. kaavaehdotus nähtäville

ENODno-2020-218

Valmistelija / lisätiedot:

Kai Takkunen, maankäyttöinsinööri, kai.takkunen@enontekio.fi

Oheismateriaali

- 1 Kaavaehdotus 2, MRA19 kaavaselostus Kilpisjärven yleiskaava
- 2 Liite 1, Kilpisjärven osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, tarkistettu 28.6.2024
- 3 Liite 2, vastine 1. kaavaehdotuksen palautteeseen
- 4 Liite 3, Kilpisjärven osayleiskaavan luontoselvitys
- 5 Liite 4, Kilpisjärven osayleiskaavan meluselvitys
- 6 Liite 5, Kilpisjärven osayleiskaavan Natura-arviointi

Kilpisjärven osayleiskaava on etenemässä 2. ehdotusvaiheeseen.

Osayleiskaavahanke on ollut pitkään vireillä. Kaavan laatija on vaihtunut ehdotusvaiheessa.

Kaava on kuulutettu vireille 7.3.2012 ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut 12.3.2012. Seitap Oy:n Tapani Honkasen avulla järjestettiin viranomaisneuvottelu 27.3.2012 ja valmisteluvaiheen kuuleminen (MRL 62§, MRA 30§) 3.9. - 30.9.2012. Saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaiset neuvottelut pidettiin 10.4.2012, 9.3.2021 ja 5.5.2021 sekä poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut 3.3.2021 ja 16.3.2021.

Osayleiskaavasta laadittiin ensimmäinen kaavaehdotus, josta pyydettiin viranomaisilta lausunnot ja osallisilla oli mahdollista jättää muistutus 1.6.

–16.7.2021. Kaavaehdotuksesta saatiin kahdeksan lausuntoa ja neljä muistutusta. Palautteen perusteella todettiin, että ehdotusaineiston vähäistä suurempi tarkistaminen on tarpeen ja kaavaehdotus tulee asettaa uudestaan nähtäville.

Kaavaehdotuksen päivitystyöhön kunta kilpailutti toukokuussa 2022 uuden kaavakonsultin. Kunta valitsi kaavan laatijaksi Swecon kaavoitusarkkitehdin Sanukka Lehtiön (YKS-446). Toinen kaavaehdotusvaihe käynnistettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivittämisellä ja viranomaisten työneuvottelulla marraskuussa 2022.

Toista ehdotusvaihetta varten laadittiin luontoselvitys ja meluselvitys. Kaavaselostus kirjoitettiin uudestaan ja sitä laajennettiin erityisesti vaikutusten arvioinnin osalta. Vaikutukset pohjavesiin ja arvokkaisiin geologisiin muodostumiin, maisemaan, poronhoitoon ja saamelaiskulttuuriin arvioitiin. Myös luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi yleiskaavan toteuttamisen vaikutuksista Natura-alueisiin laadittiin yhteistyössä Metsähallituksen kanssa sisältäen toimenpideohjelman. Natura-vaikutusten arviota laajennettiin koskemaan kaikkia laadittavana olevia kuntakaavoja osayleiskaavan alueella. Arviointi on toimitettu lausunnonle ELY-keskukseen. Vuorovaikutuksen ja osallisten tarpeiden sekä tiedottamisen että suullisen palautteen

koonnin vuoksi järjestettiin avoin työpaja, paliskuntaneuvotteluja, viranomaisten kanssa työneuvotteluja, maanomistajatapaamisia Metsähallituksen kanssa sekä neuvottelu saamelaiskäräjien kanssa.

Yleiskaavalla on esitetty pääpiirteisesti kaava-alueen maankäyttöä. Yleiskaavan rakentamiseen osoitettuja alueita tarkennetaan yksityiskohtaisemmassa asemakaavassa. Vaikka osayleiskaava-alueen tarkempi maankäytön suunnittelu toteutetaan asemakaavoin, voi kunta mahdollistaa yksittäisten rakennushankkeiden toteuttamisen myös suunnittelutarveratkaisuiden avulla.

Yhdyskuntarakenteen hajautumista pyritään hallitsemaan osoittamalla aluevarausten keskinäinen toteuttamisjärjestys: ensisijaiset alueet, laajentumiset alueet ja tavoitevuotta pidemmän aikavälin reservialueet. Täysvärisinä osoitetut rakentamisen alueet on tarkoitettu ensimmäisinä täydentyviksi ja ehtyviksi. Uudet mahdolliset laajentumisen alueet on kaavakartalla osoitettu kehävärillä ja valkoisella pohjalla. Alueet on valittu teknistaloudellisesti kestävästi täydentämään olemassa olevaa rakennetta, mikäli vastaavat alueet on otettu jo käyttöön. Väreireunus ja kirjainmerkinnät osoittavat maankäyttömuodon. Mikäli osayleiskaava-alueen kehitys olisi huomattavasti ennustettua voimakkaampaa, on yleiskaavassa esitetty katkoviivalla ja /res-määreellä ns. pitkän aikavälin reservialueet. Alue voidaan ottaa käyttöön, kun samalla maankäyttömerkinnällä osoitettu viereinen laajentumisen alue on lähes toteutunut. Laajentumis- ja reservialueiden toteuttaminen edellyttää asemakaavaa.

Yleiskaavan aluevaraukset:

Poronhoitoon valtaosin tarkoitettu alue (MPo)

Valtaosa kaava-alueesta on osoitettu aluemerkinällä, jolla alue osoitetaan valtaosin poronhoidon käyttöön. Aluetta saa käyttää vähäisissä määrin myös muuhun tarkoitukseen, kunhan toiminnasta ei aiheudu haittaa poronhoidolle. Saanan lähistölle sallitaan virkistykseen liittyvien rakenteiden ja reittien rakentaminen, mutta myös näiden suunnittelussa tulee huomioida porojen laiduntaminen. Poronhoidon vuodenvierailu on huomioitu alueen käytön rajaamisessa: vasomisaikana alueella ei saa esiintyä häiriötä.

Retkeilyalue (VR)

Kaava-alueella on toiseksi eniten retkeilytoimintoihin varattuja alueita. Myös näillä alueilla tulee huomioida porojen laiduntaminen. Retkeilyalueet sijaitsevat paikoissa, joissa vierailijoiden voidaan olettaa käyvän: Saanan ympäristössä ja Salmivaaralla.

Luonnonsuojelualue tai luonnonsuojelualueeksi perustettavaksi tarkoitettu alue (SL)

Kaava-alueelle sijoittuu myös luonnonsuojelualueita, joilla kiinnitetään erityistä huomiota luonto- ja ympäristöarvojen turvaamiseen. Nykyisiä luonnonsuojelualueita esitetään paikoin laajennettaviksi. Myös laajennusalueet on osoitettu tällä aluevarausmerkinnällä.

Kyläalue (AT)

Kyläalueet keskittyvät jo rakennetuille alueille ja niiden välittömään läheisyyteen. Kyläalueilla rakentaminen muodostaa tiivistä, kylämaista asutusta ja uusien rakennusten tulee sopia sijoituksen, koon, materiaalien ja julkisivuvärien osalta alueen nykyiseen rakennuskantaan ja kyläkuvaan. Rakennuspaikan rakennusten tulee muodostaa luonteva pihapiiri.

Pientalovaltainen asuntoalue (AP)

Alueet on tarkoitettu pääasiassa asuinrakentamista varten, mutta alueelle voidaan myös sijoittaa sellaisia palveluita, jotka ovat asumisen näkökulmasta tarpeellisia. Nämä toiminnot eivät saa aiheuttaa ympäristöönsä häiriötä.

Porotila-alue (APO)

Alue on tarkoitettu poroelinkeinotoiminnan mahdollistamiseen. Lisäksi alueilla saa olla majatalotoimintaan ja siihen liittyvään asumiseen tarvittavia rakennuksia. Kaavamääräyksessä on huomioitu porotilan mahdolliset vaikutukset vesistöihin asettamalla tietyille toiminnoille rajoituksia.

Palvelujen ja hallinnon sekä liike- ja työpaikkarakentamisen alue (P)

Alueelle sijoitetaan pääasiassa julkisia ja yksityisiä palveluja, hallinnon toimintoja sekä liiketiloja. Alueelle saa lisäksi rakentaa toimintaan liittyviä asuinrakennuksia.

Loma-asuntoalue (RA)

Alueet on osoitettu pääasiassa toteutuneiden loma-asuntojen ja osittain asemakaavojen mukaisesti. Alueella sallitaan ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön.

Matkailupalvelujen alue (RM)

Alue mahdollistaa monipuolisten matkailupalvelujen tuottamisen. Myös näillä alueilla on sallittu lomarakentamisen lisäksi ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön.

Ehdotus

Esittelijä: Marja-Riitta Aalto, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää, että Kilpisjärven 2. yleiskaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville (MRL 65 §, MRA 19 §) sekä pyytää kaavasta asianmukaiset lausunnot (MRA 20 §).

Kokouskäsitely

Maankäyttöinsinööri Kai Takkunen esitteli asiaa kunnanhallitukselle ennen päätöksentekoa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

maankäyttöinsinööri, muistutuksen jättäneet

Muutoksenhakukielto

§141

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa; työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työnjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.